

J&E

Primerané posúdenie

**Silný nástroj na
ochranu
európskej prírody**

Primerané posúdenie

Primerané posúdenie – Silný nástroj na ochranu európskej prírody

Slovakian translation

© 2016 Justice and Environment (J&E)

Contact coordinator: info@justiceandenvironment.org

The preparation of this document received funding from the Central European Initiative. The sole responsibility for the present document lies with the authors and CEI is not responsible for any use that may be made of the information contained therein.

1. Primerané posúdenie vplyvov navrhovaných plánov a činností na územia NATURA 2000 – čo to je?

Primerané posúdenie vplyvov navrhovaných plánov a činností na územia zahrnuté v sústave chránených území NATURA 2000 (ďalej aj „primerané posúdenie“) je mechanizmus, ktorý má zabezpečiť ochranu lokalít sústavy území Natura 2000 pred škodlivou ľudskou činnosťou a to predovšetkým pred novými stavebnými plánmi a projektmi. Vzhľadom k tomuto cieľu vyžaduje mechanizmus primeraného posúdenia, aby posúdenie potenciálnych vplyvov plánovaných činností prebehlo ešte pred tým, ako budú tieto činnosti povolené orgánmi verejnej správy. V prípade, ak by mohla mať plánovaná činnosť významný nepriaznivý dopad na dotknuté lokality, je nevyhnutné hľadať a navrhnúť opatrenia, ktoré zmiernia vplyv navrhovanej činnosti na územie Natura 2000. Bez uskutočnenia primeraného posúdenia nemôžu byť plán alebo projekt povolené.

Primerané posúdenie je upravené v článku 6 smernice o biotopoch . Pravidlá ustanovené v smernici o biotopoch boli postupne spresnené v rozsiahlej judikatúre Súdneho dvora Európskej únie (SDEÚ). V tejto krátkej príručke sa budeme venovať tak pravidlám primeraného posúdenia, ako aj judikatúre, ktorá ich dotvárala.

2. Ako to funguje?

V zmysle smernice o biotopoch vplyv každého navrhovaného plánu alebo projektu, ktorý by mohol mať významný vplyv na lokality v sústave Natura 2000 (osobitné územia ochrany alebo lokality významné pre Európske Spoločenstvo) musia prejsť mechanizmom primeraného posúdenia a to ešte pred samotným povolením činnosti. Výsledok primeraného posúdenia je podkladom následného povoľovania. V tomto kontexte by mali byť pojmy plány a projekty interpretované čo najširšie; môžu sa tým myslieť stavebné zámery, ale aj iné zásahy, ktoré môžu narušiť integritu lokality.

3. Primerané posúdenie pozostáva zo 4 “etáp”

1. Určovanie významnosti vplyvu – určí sa či má plán alebo projekt významný vplyv na dotknutú lokalitu. Významný vplyv sa predpokladá a k 2. etape sa pristúpi vždy, ak sa nepreukáže, že činnosť by nebola v rozpore s cieľmi ochrany dotknutej lokality.

2. Hodnotenie vplyvov – identifikujú sa potenciálne nepriaznivé vplyvy a stupeň ohrozenia dotknutej lokality. Posudzovanie sa musí opierať o najlepšie dostupné vedecké poznatky a musí brať do úvahy aj kumulatívne vplyvy iných súvisiacich činností, resp. zámerov. Toto je zároveň fáza, v ktorej sa navrhnu a posúdia zmierňujúce opatrenia. Ak by napriek prijatiu zmierňujúcich opatrení hrozilo, že plán alebo projekt integritu lokality narušia, tak povoľujúci orgán takú činnosť nemôže povoliť .

3. Posúdenie alternatív – v prípade, ak plán alebo projekt ohrozuje integritu lokality, musí sa následne hľadať alternatívne riešenie, ktoré by ju neohrozovalo (napr. vo forme náhradnej lokality umiestnenia navrhovanej činnosti).

4. Výnimočné povoľovanie – ak neexistuje prijateľná alternatíva, navrhovaný plán alebo projekt, by mal byť povolený len vo výnimočných situáciách a teda v prípadoch, ktoré odôvodňuje a kedy má prednosť určitý naliehavý verejný záujem. Projekty, ktorých realizáciu neodôvodňuje naliehavý verejný záujem, môžu byť povolené len vo výnimočných prípadoch za predpokladu prijatia kompenzačných opatrení, ktoré nahradia škodu spôsobenú projektom.

4. Viac informácií o primeranom posúdení

- [Krátka príručka J&E k primeranému posúdeniu „Pravidlá primeraného posúdenia v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie“ \(2016\)](#)
- [Webová stránka Ministerstva životného prostredia SR, informácie o ochrane prírody a lokalitách Natura 2000](#)
- [Webová stránka Európskej komisie, informácie k ochrane Natura 2000](#) (v anglickom jazyku)